

PROJEKTNIEUWS 95-1

Het is weer de hoogste tijd u op de hoogte te stellen van wat er na november 1994 is gebeurd met betrekking tot onze Stichting en projecten.

Van 24 december tot 21 januari bracht onze projectleider Hans Schiebroek zijn halfjaarlijkse bezoek aan de projecten. De eerste 2 weken daarvan in gezelschap van echtgenote Mary en het bevriende echtpaar Jan en Marleen van Helden, de laatste drie uiteraard voor eigen rekening.

De eerste week van het bezoek werden diverse projecten van de Stichting Thomas Bouwprojecten bezocht, de tweede week werd met de Frs. Kuriakose en Pancras en de ontwikkelingsdeskundige Thomas een reis gemaakt door Kerala, de zuid-westelijke deelstaat.

Een groot gedeelte van deze "Projektnieuws" is ingeruimd voor een zeer lezenswaardig verslag van Marleen van de eerste twee weken in India.

Hans Schiebroek bleef daarna nog twee weken in India om zijn programma verder af te werken, met o.a. een bezoek aan P.T. Parru.

Verder kunt u kennis nemen van de stand van zaken van de diverse projecten waar de Stichting bij betrokken is.

Nu eerst het verslag van Marleen van Helden:

Miljoenen kraaien, heilige koeien, veel glitter, glimlach en dans

Door wat onhandige vertragingen landen we te laat in Madras. Met de kerstgedachte in ons hoofd hebben we geprobeerd onderweg in de Air India-kist de sfeer op te roepen met een eenvoudig kerstklokje, bungelend boven onze hoofden. Dat lukt toch niet zo best en bovendien zou een kerstzang toch ook gênant overgekomen zijn.

De hartelijke welkomstceremonie maakt in één klap alles weer goed. De kerstlunch, die bestaat uit allerlei gekleurde ditjes en datjes, smaakt heerlijk. We worden verwend en als je niet kijkt krijg je stiekem nog een schepje op je bord. Het is even wennen als de gastzusters blijven staan aan tafel om je, 't liefst met meerderen tegelijk, te bedienen. Een hartverwarmend weerzien.

Secretariaat:
Taxandrialaan 2
5262 RJ Vught

Projectleider:
Ir. J.A.M. Schiebroek
Schadewijk 3
5521 NN Eersel
telefoon 04970-13167

Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Eindhoven onder nr. S 92542.
Bankiers: van Lanschot 's-Hertogenbosch Rek. nr. 22.52.07.826
Postbank: giro 300366

Secretaryship:
Taxandrialaan 2
5262 RJ Vught
The Netherlands

Projectmanager:
Ir. J.A.M. Schiebroek
Schadewijk 3
5521 NN Eersel, The Netherlands
phone (31) 4970-13167

Registered with the Chamber of Commerce at Eindhoven under no. S 92542.
Bankers: van Lanschot 's-Hertogenbosch Rek. nr. 22.52.07.826
Postbank: giro 300366

Hans Schiebroek als "number one" en Mary, zijn vrouw, Jan van Helden en ik in zijn kielzog. Voor Mary Schiebroek nu de tweede keer en zij staat soms verbaasd hoe tastbaar de hulp na twee jaar is te herkennen.

Jan en ik kunnen gelukkig ook een kleine bijdrage leveren. Hij schiet ruim drie uur videoband vol, waar door mij een compilatie van wordt gemaakt. Uiteraard bruikbaar voor Hans op zijn kruistocht om geld voor jongeren en bejaarden. Dat geld is bikkelhard nodig, in nog ruimere mate. Het wordt goed besteed en uitstekend beheerd, daar zijn wij getuige van geweest.

We rusten tussen twee en vijf uit op bed, onder de klamboe.

Met jeep en driver, vergezeld door Zr. Rexline, rijden we eerst naar het St. Louis Convent aan de voet van de Thomas Mount. Omdat het kerstvakantie is zijn er nauwelijks kinderen. De eerstejaars novicen daarentegen zijn bezig met behendigheidsspelletjes. We bekijken het toiletblok, gebouwd met het geld van de Aelenmavo in Eersel. De verf bladdert behoorlijk af. Er zal een nieuwe, maar dan afwasbare laag overheen moeten. Een grondige schoonmaakbeurt zal wonderen doen. Wij worden letterlijk opgevreten door de muskieten, zij hebben nauwelijks last.

De novicen met een gemiddelde leeftijd van 18 jaar hebben te weinig ruimte omdat de naai- en typeopleiding ook in hun gebouw huist. Hiervoor is heel hard een apart gebouwtje nodig, dat becijferd is op f 30.000,=

Bij terugkomst neemt Zr. Rexline ons mee door het ziekenhuis. Gelaten, zoveel mogelijk in lotuszit wachten de patienten. Een enkele zieke is afgedekt met een klamboe. Maar onze ervaring de eerste nacht is dat de muskieten er dwars doorheen steken zodra je het met je lichaam raakt. Er liggen hele kleine kindjes met een gebroken armpje op een spalkje en als we binnengaan bij een kankerpatiente verzekert ze ons dat God het zo gewild heeft. De dood kan komen. De familie zorgt voor eten en brengt de nacht door op een matje naast het bed. Wat doe je dan? Je probeert de zieken wat op te beuren en toch een beetje kerstidee uit te dragen. Per slot van rekening is het 25 december 1995.

Om kwart voor tien liggen we in bed en slapen als rozen. Als Mary ons de volgende morgen vraagt of we nog geslapen hebben dwars door het lawaai, kijken we haar verbaasd aan. Hoezo lawaai? Daar komen we nog wel achter.

We gaan op weg dwars door Madras, met zo'n slordige 5 miljoen inwoners, naar de St. Thomas Kathedraal in Mylapore. De apostel Thomas bouwde in deze regio 7 kerken. Als martelaar stierf hij in 72 na Chr., volgens de overleveringen op de top van de Thomas Mount. De kathedraal in neogothische stijl zou in Europa niet misstaan. Veel beelden en afbeeldingen. De gelovigen raken ze allemaal aan. De witte kerk staat pal naast de slums op het strand. De vloedlijn is één openbaar toilet. De uitwerpselen zijn niet te ontwijken, dus met poep aan onze schoenen gaan we naar de kinderen toe, die er spelen. Om de 500 meter is een waterput geslagen, waar het dagelijks leven zich rondom afspeelt. Kookvuurtjes voor de hutten kunnen de penetrerende poeplucht niet verdringen. Intense armoede en toch komen er sarees uit de armzalige behuizingen tevoorschijn. Belletjes in de oren, glittertjes in de neus.

Op onze tocht noordelijk langs de strandweg zien we in een borduuratelier, door zusters geleid, hele fraaie kleden met elegante figuren in gemillimeterd ajourwerk.

We zijn op weg naar Vepery. In 1882 heeft de Nederlandse aartsbisschop van Madras, Jan Aelen, hier de congregatie van de Zusters Franciscanessen van St. Joseph gesticht. De Thomas Stichting heeft hier zes klaslokalen gebouwd, waar gemiddeld 50 tot 60 kinderen per klas les krijgen. Drie tot vier kinderen aan een tafeltje van amper 1½ meter.

De lokalen ogen fris en licht, maar ik kan niet helder krijgen dat de jeugd zich zo gedisciplineerd gedraagt. Wat een verschil met onze gemiddelde schoolklassen.

Het internaat is gerenoveerd. Roze stoeltjes, roze tafels, frisse gele muren en rijstpapieren bollen aan het plafond. Er zijn een dertigtal kinderen speciaal voor ons gekomen in hun nieuwe kerstdress. Ze zingen, ze dansen, ze zijn blij en opgewekt. We genieten intens van hun enthousiasme. We doen ons uiterste best hun namen te onthouden maar we struikelen over de vreemde tongval. Hans stelt zich op de buitentrapp op met zijn "dochters" en Jan filmt. We nemen afscheid met de belofte zeker terug te komen.

In dit huis zijn de toiletten betegeld. Het is overduidelijk dat dit een betere aanpak is dan muurschilderwerk. Dan bekijken we nog de klaslokalen op de bovenste verdieping van een ander gebouw. Onvoorstelbaar, het woord verdieping past hier niet. Een golfplaten onderkomen op het platdak. In één ruimte zijn vier klassen ondergebracht, van elkaar gescheiden door gammele, halfhoge, losstaande schotten. 's Zomers bloedheet, met meubilair dat volgens onze maatstaven rijp is voor de weggooi. Een verademing is het weer als we de slaapzaal van het nieuwe kindertehuis zien met privéspulletjes van de kinderen in de nissen. Felgekleurde wasemmers, een slaapmatje en een vrolijk beschilderd kistje. Ook hier heeft de Thomasstichting weer een waardevolle bijdrage geleverd, een tastbaar bewijs van een juiste besteding van het geld.

Op weg terug naar het ziekenhuis bezoeken we een blindeninstituut. Officieel wordt hier niet gewerkt vanwege de kerst maar onmiddellijk staan er een aantal vrouwen paraat om te laten zien hoe ze hun produkten maken. De klantklostechniek en weeftechniek zijn verbazingwekkende staaltjes van huisvlijt. Met uiterste precisie prikken ze de spelden in de juiste gaatjes en worden de klosjes over elkaar heen geslagen. Het weefwerk gaat er wat grover aan toe. In een wirwar van touwen wordt met de juiste trekbeweging de spoel heen en weer geschoten. Dat vergt behoorlijke lichamelijke inspanning. Dweilen, theedoeken in diverse kleurschakelingen zijn het resultaat. Uiteraard kopen we hier iets; altijd praktisch. Er staan ook spinnewielen, gemaakt van oude fietsvelgen. Hulp van buitenaf heeft ook deze vrouwen een menswaardig bestaan geboden. We drinken gezamenlijk een bekertje koffie. Nieuwsgierig bevoelt mijn buurvrouw de ring aan mijn hand. Het verbaast haar dat ik geen reeks armbanden draag en ze is helemaal teleurgesteld als ik geen ketting om blijk te hebben. Gelukkig heb ik nog een alternatief te bieden: piepkleine oorbellen. Dat is nou de Indiase vrouw ten voeten uit. Veel ringen om hals, pols, vingers en enkels. Wat zijn Nederlandse vrouwen dan toch sober. Je ziet het ze denken! Ook deze vrouwen zien er weer schitterend uit en ze zijn uiterst gevoelig voor onze complimenten.

's Avonds zijn we uitgenodigd bij een heer in goede doen die een fraai huis bewoont in een nieuwe villawijk. Dat zijn de uitersten in India. We proberen ook zijn visie op zijn geboorteland los te peuten. Hij ziet de zaak optimistischer: "Over tien jaar is alles geregeld, de democratie zuiver en lijdt niemand meer honger". Na vele gesprekken met interessante mensen wordt duidelijk dat hij met dit nabije toekomstbeeld volkomen alleen staat.

De eetcultuur in dit land is zo anders dan bij ons. Eerstens eet je met je rechterhand. Dat betekend ook dat de gerechten nooit echt heet zijn en dus ook niet vet. Eenmaal aan tafel wordt ook nooit uitgebreid getafeld. Ogen zijn op het bord gericht en achter elkaar smikkelen maar. Voor een goed gesprek is nu geen plaats. Eten wordt dan zoiets als een noodzakelijk kwaad. Dat zien wij met lede ogen aan want de kitchenhulpen hebben zo hun best gedaan.

Die nacht slaap ik slecht. Er spookt veel door mijn hoofd en ik hoor Madras wakker worden. Gedurende de nacht scheren vliegtuigen, komend van de startbaan, laag over het ziekenhuis. Om drie uur begint aan alle kanten het gejjengel van de luidsprekers van

de hindoelitanie. Een kakofonie van geluiden waar met volhardend repeteereffect 108 goden worden aangeroepen. Om half vijf ontwaakt de stad echt. Alles wat maar lawaai kan maken in het verkeer doet dat ook. Pruttelende riksja's en claxonnerende lorries. Het is nog donker maar iedereen is actief. Een must voor de lange, hete zomerperiode waar overdag het tempo terugvalt.

Het wordt een enerverende, drukkende dag. Druk, want er staat veel op het programma, en enerverend omdat we letterlijk in de voetsporen treden van Lucia Schiebroek en haar zus Antoinette. Het is een inrieste gebeurtenis dat Lucia hier vroegtijdig gestorven is. Tegelijkertijd heeft dat feit inspirerend gewerkt omdat de inmiddels professioneel draaiende Thomasstichting voor Jongeren daarin is geworteld, logisch gevolgd door de Stichting Thomas Bouwprojecten.

We maken filmopnamen in het St. Thomas Hospital met het accent op de uitbreiding van de apotheek en het laboratorium, gefinancierd door de Stichting Thomas Bouwprojecten. Zr. Rexline onthoudt ons geen enkel detail en weer blijkt haar bijna onbegrensd vermogen om haar kwaliteiten als arts en manager tot ver buiten India aan te wenden. Ze staat pal achter het idee de allerarmsten medische hulp te verlenen. Haar grootste zorg is het operatieteam draaiende te houden. Inmiddels is er een tweede etage gebouwd met Zwitsers geld, voor betalende patienten. Met dat geld kan ze hulp en medicijnen geven aan de armen. Een verdedigbare strategie maar helaas is de praktijk anders. De rijkere komen niet als de outillage nog ontbreekt.

Naast het ziekenhuis staat de verpleegsterschool, gebouwd dankzij Luxemburgse weldoeners. Een driejarige opleiding waarvan de leerlingen dagelijks praktijkervaring opdoen in het St. Thomas Hospital. De verpleegsters zijn er intern en vanuit de weeshuizen wordt aan geschikte meisjes voorrang gegeven deze studie te volgen. Daarmee is hun toekomst vrijwel veilig gesteld. De Thomasstichting staat voor 6 leerling-verpleegsters financieel garant.

Op weg naar Avadi gaan we even binnen in een "Dispensery", soort EHBO-post. Ongeveer 45 mensen komen per dag lichte medische hulp halen. In ernstige gevallen stuurt de arts ze door naar het St. Thomas Hospital of waarschuwt de ziekenauto. Er zijn in de wijde omgeving van Madras veel van dergelijke posten. Helaas zit niet overal een arts en ontbreekt zelfs een telefoon maar ook hier doen de zusters Franciscanessen van St. Josef bewonderingswaardig goed werk. Elke hulppost moet zelf zorgen voor een adequate bemensing en dan is een tekort aan financiën een remmende faktor in de bedrijfsvoering. De verantwoordelijke zuster Alice van de volgende post in Poonamalee rijdt met ons mee naar het gebouwtje waar Lucia in 1986 als arts hulp verleende. De hulppost ligt er vervallen en verlaten bij temidden van rijstvelden. Via de normale weg kunnen we er niet komen want met een geweer in de aanslag wordt ons duidelijk gemaakt dat we op streng verboden gebied komen en onze aanwezigheid niet op prijs wordt gesteld.

Een nog trots in het uniform gestoken oud-militair vertelt dat de moordenaars van Radjif Ghandi hier gevangen worden gehouden. Hij weet waar de sleutels zijn en we balanceren over de smalle rijstveldendijkjes naar de hulppost. De deuren zijn gebarricadeerd of voorzien van verroeste hangsloten. Uiteindelijk lukt het binnen te komen en dan staan we in het donker, stil, ieder met zijn eigen gedachten.

Intussen worden we achterdochtig gadeslagen vanuit de wachttorens en verbieden ze ons foto's te maken of te filmen. Dat doen we toch, want deze plaats schrijft een belangrijke historie.

In Avadi, het eerste St. Thomas bouwproject uit 1992, verwelkomt ons, vanwege de kerstvakantie, maar met een handjevol kinderen. De bijgebouwde extra verdieping met de speels afgezette galerij voldoet uitstekend. In de tuin dragen de fruitbomen de eerste vruchten. De zusters leiden ons trots rond. De tekeningen van de Aelenmavo in Eersel

zijn smaakvol ingelijst en sieren het lokaal op. De roze stoeltjes staan langs de kant opgesteld. De televisie, geschonken door de basisschool "de Heiacker" uit Veldhoven staat nu stofvrij afgedekt met een hoed. De slaapzaal, die overloopt in een overdekt terras boven de keuken, ligt er opgeruimd bij. In de keuken staan we versteld van de zwart beroete muren boven de hagelwitte betegeling. Er wordt op open vuren gekookt en de afvoer werkt gebrekkig. Datzelfde roet ademen de kitchengirls ook dagelijks in.

Tegen de avond keren we terug nadat we in Avadi te voet op zoek zijn gegaan naar een fotorolletje. Hut na hut krioelt het van de mensen die de ruimte tussen de erbarmelijk geasfalteerde hoofdstraat en eigen haard benutten als bedrijfsterrein. Al het bruikbare materiaal wordt letterlijk aan de straat gedumpt. Kraaien en koeien en schurftige honden scharrelen hun kostje bij elkaar. Kartonnen dozen en papier gaan er bij de heilige koeien grif in. Het open riool verspreidt soms een onvoorstelbare stand. En wat zijn de mensen toch vriendelijk. Al moet de onderste steen boven komen, wij vinden een fotorolletje.

Dan worden we weer met de neus op de feiten gedrukt als de jeep ons afzet boven op Thomas Mount. Hoewel het eigenlijk bedtijd is mogen we toch nog in het weeshuis dat uitsluitend vondelingen en "afgedankte" kinderen, vooral meisjes, opvangt. Ook Zr. Rexline ziet zich soms genoodzaakt een baby hier af te leveren. Achter deze kinderen gaan vaak tot het uiterste gedreven hopeloze moeders schuil. Jonge vrouwen verzorgen de hummels goed. Ze worden engelstalig opgevoed. Ze zingen Engelse liedjes en al die bruine knikkertjes kijken je guldig aan. De enige gedachte die ons enigszins troost is het feit dat er een, weliswaar buitenlandse, adoptielijst bestaat. We beseffen tegelijkertijd dat zo'n kind uit de eigen cultuur wordt gerukt.

Te voet dalen we de kruiswegtrap af richting St. Thomas Hospital. Na het eten is er eindelijk tijd voor een goed gesprek met Zr. Rexline.

De volgende morgen gaan we naar Ennore waar de zusters een sociaal centrum runnen voor de straatarme vissersbevolking. Een overweldigende ontvangst valt ons ten deel. Bloemen en een werkelijk schitterende dans van 3 beeldschoon uitgedoste meisjes. Drommen kinderen staan roerloos mee te genieten met de neus tegen het buitenhek. Dankzij de Thomasstichting is er op de bovenverdieping een sober zusterverblijf gebouwd zodat beneden nu ruimte is voor de activiteiten van de plaatselijke bevolking. Een naaiafdeling; waar aan de lopende band tassen worden gemaakt om te verkopen. Op oude trapmachines, maar het werkt! Een uiterst creatieve en geestige zuster Augustine regisseert hier alles aan elkaar. Indrukwekkend als je weet dat zij een late roeping had en haar pad beslist niet over rozen is gegaan. De f 35.000,= voor dit projekt zijn goed besteed. De kinderen van de arme inwoners ondervinden hier warmte en de f 2.500,= voor een aantal afsluitbare kasten zijn nodig. De zusters runnen een primary school waar maar liefst 100 kinderen gemiddeld per klas zitten.

Ons volgende bezoek wordt Pulicat. Voordat wij kwamen had het abnormaal veel geregend. De weg is nu zó slecht dat we 50 km moeten rijden om bij een 15 km verderop gelegen plek te komen. Wat we daar zien slaat echt alles. Er zijn veel mensen, vooral kinderen, die niet zoals elders bedrijvig of vriendelijk belangstelling tonen. Intuïtief voelen we spanning. Ze vervelen zich en voor het eerst bespeuren we iets van agressiviteit bij de kinderen.

De zusters hebben hier een klein klooster en zouden graag iets voor de jeugd doen. Het straatarme dorp bestaat uit hindoes en katholieken, waar onderling niet altijd harmonie heerst. Er staat een kapel die voor een deel nog door de Nederlanders is gebouwd in de gouden eeuw. Pulicat was tot 200 jaar geleden een belangrijke Hollandse handelspost. Naast de grond rond de kerk is een open terrein waar de zusters een kindertehuis in gedachten hadden. De hindoes verzetten zich tegen bebouwing daar omdat het de enige ruime speelplek is voor de kinderen. Pal ernaast ligt een moerasinham die

geschikt gemaakt kan worden. Dat vergt veel kosten vanwege zandaanvoer en Pulicat is slecht bereikbaar. Bovendien zullen de zusters eerst de grond moeten aankopen voordat de Thomasstichting ook maar iets kan doen. We rijden via het Nederlandse kerkhof, als stille getuige van vroeger, weer weg. Hardop denken we allemaal: "Hier is hard hulp nodig".

's Avonds speelt Pulicat nog door ons hoofd; gelukkig brengt de matjes-demonstratie wat plezierige afleiding.

Annekili, de van oorsprong hindoe kitchenhulp, brengt ons op een idee. Zij slapen, gekleed in saree, met een slaapmat op de stenen vloer. Ongelofelijk, maar alles went kennelijk. Om de beurt demonstreren ze hun slaaphouding. Ook de zusters gaan horizontaal en ik tenslotte ook. Grote hilariteit. Wij slapen uiteindelijk ook op harde bedjes met een piepdun matrasje.

Als we de volgende morgen wat shoppen in hartje Madras trakteren we de driver en de ziekenhulp op een hapje in een restaurant. Afgespoelde bananebladeren als bord en roestvrijstalen drinkbekers. Zij eten met de rechterhand, dus ik ook. De rekening voor zes personenf 25,=.

's Avonds bezoeken we met twee keukenhulpen het beroemde Kalakshetra. Een dansinstituut. Het is wat zoeken geblazen in een dure wijk van Madras. De acht-jarige opleiding levert dansers af die de Bharata (volks) Natyam beroepsmatig uitoefenen. Schitterend geklede dansers en danseressen, begeleid door een live combo met zang, demonstreren de meest ingewikkelde figuren. Annakili en Jomelda genieten. Ze zijn hier nog nooit geweest. Na afloop proberen ze ons de primaire beginselen van de handbewegingen bij te brengen. Daar zijn wij toch te grof voor gebouwd. Bij thuiskomst ligt er een brief van Father Kuriakose Karikatt uit Tirumalpadi, dat hij ons de volgende dag om tien uur komt halen. We pakken het hoognodige in.

Hij arriveert met zijn driver Don Bosco, een fors gebouwde Indiër, die zijn gewicht in goud waard is. Hij kan alles. Op de millimeter loodst hij zijn Ambassador bij dag en bij nacht door het chaotisch drukke verkeer. Hij is behulpzaam, galant en beresterk. Spreekt wat Engels en heeft een stel wimpers waar menige vrouw jaloers op zou zijn. Als je hem wat vraagt waggelt hij met een brede grijns op zijn hoofd op en neer. De eerste dag vraag je je af: doet hij het nou wel of doet hij het niet? Reken maar van yes, en met een onwaarschijnlijk hoge piepstem is het "Auntie" voor en "Auntie" na.

De rit voert door het platteland langs rondgesleten rotspartijen in rijstvelden. In Kanchipuram kiezen we de Kailasanatha hindoe-tempel uit om te bezichtigen. De stad heeft meer dan honderd tempels. In deze streek heerst de olifantsziekte. De oorzaak hiervan moet gezocht worden in het drinkwater. Op het tempelplein zit het levende bewijs: een bedelaar met wanstaltig opgezwollen en misvormde benen. Dat hier nogal wat toeristen komen is overigens duidelijk te merken aan de levende negotie. Uit de tempel klinkt harde muziek. We worden als niet-hindoe geweerd uit het belangrijkste heiligdom. Bijna ieder stukje muur is bedekt met reliëfs van bloemen en figuren uit de Hindoe-religie. Op de binnenplaats nodigt een hindoe-priester ons uit in zijn schrijn. Hij vraagt naar onze naam, spreekt een gebed uit en stipt ons voorhoofd aan met rode klei. Een meer dan duizend jaar oude mangoboom overdekt de open binnenplaats. Op afstand bekijken we de wassingen in de tempelvijver. Vlak voor het einddoel, het dorp Tirumalpadi, treffen we een levendig marktje aan in Dessur. Opvallend is een vrouw met een rieten mand die met de hand de mest van dieren verzamelt. Later zal ze dat met stro vermengen, er plakken van maken en deze tegen bomen of muren drogen. Dat is weer brandstof om op te koken. Over recycling gesproken!

We zijn net op tijd in Tirumalpadi om naar het koeienprojekt van het RABO-steunfonds te kijken. Op een centrale plek komen de armste vrouwen van het dorp bij elkaar om hun koe te melken. Ze leveren tweemaal daags hun melkopbrengst in bij een man van de melkfabriek. Hij meet de melk af, verzamelt die in een grote melkbus en noteert bij iedereen de hoeveelheid in een beduimd notitieboekje. Hij betaalt wekelijks uit.

's Avonds wandelen we door het dorp en een hele stoet kinderen loopt met ons mee. Er wordt die avond nog volop gezongen en gedanst voor ons. Gehuld in kleurige stola's met bloemenslingers om krijgen we een fantastisch hartelijke ontvangst aangeboden. Na het eten ontvouwt zich een goed gesprek. In essentie komt het hierop neer dat de 70% armen van India nog geen enkele kans hebben op betere tijden. Ze kunnen zich niet mobiliseren omdat ze enige visie missen en iedere dag druk doende zijn om morgen weer te overleven. Onderwijs is het enige middel om ze mondig te maken. Op dit moment is het zelfs voor leiders in India, of het nu in de politiek of de kerk is, onmogelijk structurele veranderingen voor de armen te bewerkstelligen omdat ze hierin worden tegengewerkt. In India is 10% rijk, 20% behoort tot de middenklasse en 70% is arm. Van die 70% kan 40% niet overleven bij gebrek aan voedsel. Degenen die werk hebben, ook al worden ze gebruikt als slaven, zijn nog verzekerd van een mager inkomen. We zagen onderweg hoeveel geld en mankracht wordt gependeed aan het monumentale gedenkteken op de plek waar Radjif Ghandi werd vermoord. India is niet arm maar het geld zit niet op de juiste plaatsen.

Inmiddels is het Oudjaar. Stralende zon en 30°C. De iddli's, met zelfgemaakte honing, smaken voortreffelijk bij het ontbijt. Vanmorgen staat een bezoek aan de Vishnu-tempel in Tirumalpadi op het programma. De Hindoe priester gaat mee. Het is een hele klim en halverwege passeren we rotstekeningen die dateren van 600 jaar voor Chr. De tempel verkeert in een slechte staat door achterstallig onderhoud. Tussen de figuren boven de toegangspoort, de gopuram, gedijt onkruid. Via de galerij en het voorpleintje komen we binnen. Zoals bij alle tempels is ook deze totaal ommuurd. Hier en daar is deze volledig ingestort. De Hindoe priester praat honderduit en neemt ons mee naar het heiligste der heilige. Daar mag zelfs de Hindoegelovige niet komen. Hij ontsluit de toegangshekken een voor een, ontsteekt de lichten en daar ligt in zwart natuursteen de reusachtige Vishnu-god, beschermd door de vijfkoppige cobra. Elke dag worden er verse bloemenkransen op zijn borst gelegd. De kleren die het beeld bedekken zijn doordrenkt van een welriekende olie. Aan zijn zijde zitten zijn twee vrouwen. Allen dragen ze het felgekleurde Vishnuteken op hun voorhoofd. Aan weerszijden houden de beide architecten van de tempel de wacht. Vishnu's ogen zijn fel aangezet en het totaal boezemt ontzag in. Alles is uitgehouwen uit één rotsblok en glimt van de olie. De priester komt hier elke nacht om drie uur om de Hindoelitanie via de luidsprekers over het dorp te laten schallen. Dagelijks brengt hij Vishnu verse bloemen en houdt hij het Hindoe ritueel. Besefend dat wij als andersdenkenden hier binnen mogen, zijn we bijzonder onder de indruk van deze uiting van cultuur en godsgeloof.

Als we later over de buitenomgang lopen ontvouwt zich een schitterend uitzicht met rotsen, water, groene bomen met her en der een nederzetting van lemen en rieten hutjes van de dorpingen. De kookpotten staan schoongemaakt en opgestapeld voor de hutten. Voor elke ingang is met wit zand een figuur op de grond gestrooid, een kleibolle-tje in het midden versierd met een veldbloem. Dat is een teken dat de hut is schoongeveegd en de boze geest wordt geweerd. Roofvogels cirkelen rond de rotsen, een vrouw slaat bij het meer de was schoon op een steen en de krassende kraaien doen het opruimwerk.

Als we langs het huis van de priester komen roept hij zijn vrouw en zij wenkt ons binnen. De ingang is versierd met blauw geverfd houtsnijwerk en op het binnenplaatsje liggen kruiden te drogen. Hij heeft drie zoons en de oudste zal hem opvolgen zoals ook hij zijn vader is opgevolgd. We vragen aan Kuriakose of zijn vriend de Hindoe priester, al eens in de katholieke kerk is geweest. Dat blijkt niet het geval te zijn.

Aansluitend wandelen we door naar de Ashram van het dorp. Er wordt druk gebouwd aan een nieuwe toegangspoort. Van gewapend cement zijn de meest fraaie figuren gemaakt. Omdat het materiaal absoluut ongeschikt is voor dit soort ranke figuren gaan ze weer snel kapot. De Ashram, waar een aantal mensen vredig bij elkaar woont, wordt geleid door een jonge 35-jarige goeroe. Hij heeft twee vrouwen en twee kinderen. Het hele terrein is bezaaid met beelden en tekens die het goede en het kwade voorstellen, waarbij het goede overwint. Hij laat zich in fraaie pose filmen en volgt ons rustig bij onze ontdekkingstocht over zijn terrein. We worden vergezeld door een aantal jongetjes met machetes, waterkruiken en scherpe schoffels alsof het speelgoed is. Een reusachtig paard van gebakken klei vol spiegeltjes houdt dag en nacht de wacht voor de Ashram.

Kuraikose ontvouwt zijn plannen. Hij wil de zusters naar Tirumalpadi halen. Vanuit het klooster kan een school opgezet worden voor de arme kinderen uit de regio. De wil is aanwezig en zijn enthousiaste gedrevenheid verdient perspectief op realisatie. Een leeg kerkgebouw zou de aanzet kunnen zijn. Alleen het geld ontbreekt. Zoals op alle zusterscholen zal de regering geen of nauwelijks financiële steun geven. Er zijn immers, overigens op grote afstand, staatsscholen. En dan is de vicieuze cirkel weer rond. De laagste kaste kan dat niet betalen en mist zodoende elke vorm van onderwijs. Dát is naar de toekomst toe hun enige redmiddel.

Tegen de avond komt Father Pancras Anthiah uit Kolappalur ons ophalen met zijn splinternieuwe witte jeep. Later zullen we aan den lijve ondervinden dat zo'n stug afgeveerde jeep allerm minst een pretje is op de Indiase binnenwegen. De rit gaat door een puur landelijk gebied in ondergaande zon gedompeld, weliswaar hotsend en knotsend. Onderweg zien we wat ooit een fraaie tempel is geweest. De wortels van het struikgewas breken de gopuram letterlijk af. De regering geeft vanaf 1945 nauwelijks meer geld uit om deze cultuurnalatenschappen te restaureren. We zijn in Nergunam. Onmiddellijk staat het hele dorp rondom ons. Op zo'n moment voel je je wel machteloos. Er is nog zoveel werk te doen.

Het is bijna donker als we bij het huis van Pancras aankomen en weer wacht ons een geweldig welkom. Tevens maken we kennis met Thomas, een sociaal werker. Tijdens het eten spreken we over de problemen van India. Per dag sterven gemiddeld duizend mensen de honger dood. De rijken worden steeds rijker en de armen armer. De centrale overheid is een aantal gekozen en geselecteerde ministers uit de regio. De minister president is een gevangene van zijn eigen regering. Hij heeft maar een betrekkelijke macht om te sturen. Per deelstaat regeert een Chief-minister met een Raad. In elk dorp hoort ook een bestuur te zijn maar er zijn al 15 jaar geen raadsverkiezingen gehouden. De grote massa denkt niet na over het systeem, laat staan over verbeteringen aanbrengen. Ze zijn te veel gefocust op het dagelijks overleven, het handje rijst voor morgen.

Een aantal factoren is debet aan de voortdurend slechte situatie van velen. Een grote rol speelt het kastesysteem van de Hindoes. Klimmen in aanzien wordt in één mensenleven nooit bereikt. Ook al gaat het iemand maatschappelijk goed, zijn kaste blijft in dit systeem onveranderd. Dat leidt tot berusting. Hoop is de kiem van veel kwaad. Wie hoopt, streeft iets na en dat is funest omdat de verwezenlijking niet mogelijk is. Ook het feit dat India zoveel deelstaten heeft met een eigen cultuur, taal, godsdiensten en traditie werkt niet in het voordeel. In weerwil van het officiële verbod op de "dowry" (bruidsschat) in 1961, is die een onderdeel van de economie geworden. Hele gezinnen worden tot de bedelstaf gebracht om dochters uit te huwelijken.

Er is geen leerplicht en tenslotte viert de corruptie hoogtij waardoor legale wegen worden ondermijnd. De armen worden door de rijken geëxploiteerd. Wijlen Radjif Ghandi wilde de situatie voor de laagste kaste verbeteren. Daar is door zijn vroegtijdige, gewelddadige dood helaas een stokje voor gestoken.

Voor we het in de gaten hebben is het tijd voor de nachtmis. Pancras kijkt terug op het oude jaar en spreekt verwachtingen uit voor 1995. De vrouwen met het hoofd bedekt volgen de mis in lotuszit. De kinderen vallen snel in slaap op hun schoot. Rechts zitten de mannen. Eerder op de avond is er weer uitbundig gedanst en gezongen door een klein combo'tje begeleid. Datzelfde combo speelt in de kerk. Tijdens de consecratie wordt kwistig gezwaaid met het wierookvat en altaarschellen en de torenklokken doen mee. In navolging van de Hindoe's laat Pancras enkele malen per dag de gebeden door de luidsprekers schallen voor zijn gelovigen. Na afloop worden alle medewerkers van de avond gefêteerd op frisdrank en een stuk eigeengebakken cake. De mannen komen binnen, de vrouwen blijven in de voorhal. Dan gaan we onze harde bedjes in. Er komt geen druppel water uit de douchekop. Dan maar mandiën.

Op nieuwjaar moeten we vroeg uit de veren. Zuster Clement uit Vandavassi is gearriveerd. Zij was overste maar terwille van haar gezondheid heeft ze een stapje terug moeten doen. De zusters hebben een weeshuis voor ruim 500 meisjes. In het oude gebouw uit 1947 wordt gekookt voor de kinderen. Ze eten in een donkere voorgalerij waar de stutbalken van het plafond door jarenlange lekkages al voor een deel zijn weggerot. In de bovenzaal, met een golfplaten dak, bergen de kinderen hun spulletjes. De ruimte is voor geen enkel ander doel geschikt vanwege de onvoorstelbare hitte 's zomers. Graag zouden de zusters het dak isoleren en de zaal als studiezaal inrichten. Alles staat nu schots en scheef door elkaar, een puinhoop, en dat laat Hans ook duidelijk doorschemeren. Een mogelijk volgend projekt voor de Thomasstichting. Aan de overkant liggen de slaapzalen. Per ruimte slapen zo'n 100 kinderen op een matje. Hier horen we dat niet ieder kind een dekentje heeft voor de koudere nachten. Voor f 1.000,- zou dat probleem de wereld uit zijn. We delen hier wat meegebrachte kadootjes uit aan de kinderen die hier ondanks de kerstvakantie zijn achtergebleven. Zij hebben niemand meer waar ze naar toe kunnen.

De toiletten zijn niet goed schoongemaakt. Typisch India? Het hele terrein is ommuurd. De vrijwel nieuwe leraressenopleiding is gesloten omdat het gouvernement de permissie heeft ingetrokken. Leraren en leerlingen zijn naar huis gestuurd in afwachting van de goedkeuring om weer met de lessen te starten. De zusters verwachten dat over een jaar de school weer open kan. Die voorziet in een opleiding voor onderwijzers of naaierares. Ook de allerarmste meisjes krijgen hier een kans. Op het terrein is een internaat voorzien voor deze volwassen vrouwen want ze komen van heinde en ver.

Hans heeft het ontwerp gemaakt. De Thomasstichting wil hier alleen investeren als het een samenwerkingsprojekt wordt met Belgische en Duitse organisaties. Totale kosten: 3 ton.

Vervolgens gaan we naar een 25 ha. groot stuk land, eigendom van de zusters. Hier hebben ze grote plannen. Er is intussen begonnen met de bouw van een bejaardentehuis; voorlopig alleen de vrouwenvleugel. Hans heeft de tekening gemaakt. De architect is er ook en letterlijk staande de bouwvergadering geeft Hans wat praktische adviezen over de dikte van de buitenmuur en een extra deur. Wij doen ook nog een duit in het zakje met: "Denk erom, nergens drempels!" Op het terrein staat een piepklein huisje waar we heerlijke verse kokosmelk en kokosnoot krijgen. Er wonen drie gezinnen die het terrein beheren. Er moet een boerderij komen met twintig koeien. Nog zeven arme gezinnen mogen zich er dan vestigen. Het totale projekt moet zichzelf kunnen bedrui-

pen. Met de opbrengst van de boerderij wordt het bejaardenhuis draaiende gehouden. Het RABO-steunfonds heeft nu het verzoek liggen om structureel voor 3 jaar f 70.000,= voor de verdere ontwikkeling te geven. Weer een kans op overleven voor de allerarmsten. Birudur heet dit paradijselijk stuk grond gelegen aan een rivier.

De volgende morgen vertrekken we voor dag en dauw. Met negenen zullen we met jeep en ambassador de tocht dwars door zuid-India naar Trivandrum maken. Een avontuur; waar Kuriakose en zijn driver Bosco eert hardop bidden voor het welslagen. Wij kijken elkaar vragend aan maar begrijpen weldra waarom. Het is nog hartstikke donker maar toch loopt de bevolking al met het vee. Het is oogsttijd. Ontzettend hoog en onevenwichtig opgeladen lorries met hooi of suikerrietstengels laveren over de slechte weg. Binnen een half uur zien we drie zware ongelukken. Vooral materiële schade. De vrachtwagens moeten om de drie jaar gekeurd worden. Menig eigenaar weet daar met steekpenningen onderuit te komen met als gevolg veel rijdende wrakken op de weg. Geen politie te zien. Gewoon met man en macht de rotzooi aan de kant schuiven en zelf een alternatieve route zoeken, al is het dwars tussen de hutten van het dorpje door.

We zijn op de plek waar de Thomasstichting een bejaardentehuis bouwt voor mannen en vrouwen. Op het terrein staat een schoolgebouw, een middelbare meisjesschool. De zusters willen hier een klein klooster bij het weeshuis. Nu moeten de zusters nog elke dag vanuit Perambalur pendelen en dat is een heel eind weg. Tegelijkertijd moet er een garage komen voor twee schoolbussen. De fundamenten worden gemetseld met zware natuursteenbrokken. De vrouwen dragen de minstens 25 kg wegende granietblokken op hun hoofd evenals zware waterkruiken voor het aanmaken van de specie en het nat houden van het metselwerk. Vrouwen zijn goedkope arbeidskrachten; ze krijgen de helft minder uitbetaald dan mannen. Van de andere kant zijn ze wel verzekerd van eten voor morgen.

Hans overlegt met de opzichter. De Thomasstichting investeert hier voor f 125.000,=. De bouw verloopt naar wens. Met heuse springstof wordt een stuk rots opgeblazen. Mary en ik praten, voor zover mogelijk, met de vrouwen en delen snoepjes uit. Ze klagen over nek- en rugklachten. Toch benieuwd of ik zo'n steen opgetild krijg, loop ik naar de stapel. Het lukt me niet.

Het is bijna ontroerend te zien hoe blij en dankbaar ze zijn als Hans alle bouwvakkers, zowel mannen als vrouwen, 50 roepees uitdeelt. Zomaar voor twee dagen eten extra en toch morgen weer punktueel op tijd op het werk. Wij krijgen verse kokosmelk te drinken. De smaak is enigszins laf maar het schijnt goed te zijn voor de spijsvertering. Bovendien is het voor ons een gegarandeerd veilige drank. Het is zaak uiterst voorzichtig met voedsel om te gaan.

Hans brengt een werkbezoek aan de architect en daar zie ik een vrouw in de straat met gigantisch grote gaten in haar oorlel. Dat vraagt om uitleg en met ontzetting horen we die aan. In de omgeving van Madurai leeft de Devar Community. De vrouwen van deze gemeenschap zijn te herkennen aan extravagant lange en zware oorbellen. (Op onze tocht dwars door zuid-India zullen we ze ook zien). Als deze vrouwen trouwen en uiteraard een bruidsschat meebrengen, zullen ze ervoor moeten zorgen dat in hun eigen gezin maximaal twee dochters in leven mogen blijven. Want elke dochter betekent bij het uithuwelijken een financiële aderlating. Aangezien het kinderrijke gezinnen zijn in India, zal elk volgend meisje door de moeder zelf moeten worden gedood. Dat gebeurt op een rituele, voor ons gruwelijke, wijze. De baby krijgt een brij van ongedorste rijst en giftige oleanderbessen te eten. Het kaf rond de rijstkorrels snijdt in de slokdarm en het kind sterft na ongeveer een halve dag een pijnlijke dood. De Devar gemeenschap is intussen uitgewaaid over heel India maar in de regio rond Usi Lampatti bij Madurai komt deze gewelddadige meisjesmoord veelvuldig voor. De zinsnede die ik in mijn

reisvoorbereiding heb gelezen: "India is het enige land met een mannenoverschot", dringt nu glashard tot mij door.

Onderweg komen we ogen en oren tekort. India heeft z'n 850 miljoen mensen hoofdzakelijk in dorpen wonen. Landbouw en veeteelt zijn dé middelen van bestaan. De weg die via Madurai - Theni - Verapundi - Khabam Kumeli en Hokhadi loopt is erbarmelijk slecht. Gaten en kuilen en plassen omzeilend slalommen we verder met een gemiddelde snelheid van 40 km per uur, dwars door de theeplantages op de berghellingen. Dat schiet niet echt op.

In het Wildlife Sactuary van Peryar maken we een boottocht op het stuwmeer. Het gammele, tweedeks houten motorbootje is topzwaar. Voor niet-Indiërs is het officiële tarief aanzienlijk hoger. We komen benedendeks terecht waar vergeelde en kapotte plastic stoelen opgepropt staan. Voor alle zekerheid kruip ik naast het schuifraam en bereken de kans op redding als het zaakje omkiept. Op mijn vraag of er wel eens ongelukken gebeuren krijg ik als antwoord: "Zelden".

Dat stelt niet gerust! Aangezien het midden op de dag is valt er nauwelijks wild te zien. Maar de oase van rust maakt veel goed.

's Nachts arriveren we bij onze gastheer en gastvrouw in Trivandrum. Ze verwennen ons met een zorgvuldig bereide maaltijd en daarna rollen we letterlijk, samen in ons 1 meter brede bedje. Na het ontbijt nemen we de kustweg naar Allepey. Aan alles is te zien dat de deelstaat Kerala welvarender is. De overvloedige groei van de kokospalm levert de nodige grondstoffen. Alles van de boom wordt verwerkt. Van de bladeren worden schuttingen en hutten gevlochten. De vrucht levert melk, vlees en olie. Van de vezels wordt touw gemaakt en worden matten gevlochten. De harde bast, verdeeld in twee helften, dient als kommetje of opvangbakje aan de rubberbomen. Verder is veel suikerriet en een levendige handel in kruiden, vooral marsala, peper en gemberwortel.

In Allepey maken we een boottocht door de backwaters vol met drijvende waterhyacinten en lotusbloemen. De bevolking gebruikt het water om goederen te vervoeren, zichzelf in te wassen, de was te doen, de kookpotten in af te wassen en te vissen. Hier wonen vooral middenstanders. Het is de enige deelstaat met een sterke communistische partij en de voorspelling is dat die zeker zal winnen bij de verkiezingen in 1996. Naast de rijkdom aan kokos, suikerriet en kruiden zijn er ook grote thee- en koffieplantages. Daarbij opgeteld dat er geen gebrek aan water is, krijgt de overwegend christelijke bevolking de kans vooruitgang na te streven en mogelijk te maken. In Kerala wonen verhoudingsgewijs ook de minste analfabeten en de deelstaat stelt zich heel onafhankelijk op tegenover de centrale regering.

In Cochin mogen we onder begeleiding van een gids en een beroepsmilitair de haven in waar nog een verwaarloosd Hollands fort staat. Het toezicht op buitenlanders is verscherpt omdat wegens spionage zes mensen zijn opgepakt, waaronder twee vrouwen. Er zijn gegevens over de Indiase ruimtevaart uit het land gesmokkeld. Met grote koppen staat het die dag in de krant.

In de jodenwijk van Cochin bezoeken we de oudste synagoge met een blauwwitte porseleinen tegelvloer, handbeschilderd uit de 18e eeuw. Curieus is de vrouwenspreekstoel.

In het Dutch Palace, door de Portugezen geschonken aan de Radja van Cochin, bewonderen wij originele fresco's. Het paleis is door de Nederlanders in de 17e eeuw gerestaureerd met onder andere een echt Hollands pannendak. Situatiekaarten van de haven met Nederlandse bijschriften hangen aan de muur. In de natuurlijke haven van Cochin wordt nog op Chinese wijze gevestigd met opmerkelijk grote vangnetten.

In de kerk van St. Franciscus, in 1524 verbouwd en later ook door de Nederlanders gerenoveerd, zien we behalve de grafzerk van Vasco da Gama meerdere fraai bewerkte zerken van Hollandse kooplieden.

In de haven is het een druk af- en aanrijden van kleurig beschilderde lorries. En passant zien we hoe vijf sterke mannen een graf delven langs de wegwand voor een dode heilige koe.

Dan beginnen we aan onze monsterrit van 16 uur terug naar Tirumalpadi in Tamil Nadu. Deze noordelijker gelegen doorsteek is iets beter. Verlichte en onverlichte voertuigen, vee, fietsers, wandelaars: alles moet over dezelfde weg. Een meesterstuk voor onze drivers. Na Coimbatore passeren we vijf checkpoints. Het is intussen diep in de nacht en aardedonker. Een eenvoudige paal dwars over de weg belemmert de doorgang. Telkens als er een auto door moet, komt de controleur uit zijn hutje gekropen, noteert het autonummer in een boekje en controleert de achterbak. Vanuit Bangalore wordt sandelhout gesmokkeld naar de kust. Sandelhout is kostbaar en dus uiterst lucratief maar officieel beschermd. Nu begrijpen we ook waarom we telkens gewezen werden op een sandelboom die solitair op een enkel terrein stond van de zusters. Een kostbaar bezit. De man heeft een riskante baan want hij is ongewapend. Er vallen dan ook regelmatig slachtoffers.

Bij stalletjes onderweg, die de hele nacht open zijn, drinken we regelmatig warme koffie of thee. Er zijn altijd wel een paar nachtbrakers die de uitbater hurkend gezelschap houden. Over hurken gesproken: onderweg zijn nergens toiletten dus ook wij trekken hurkend een spoor door zuid-India. Daarmee hebben we ons volkomen aangepast want de Indiër doet zijn behoefte langs de weg, zowel in de stad als in de dorpen. Hij leegt zijn neus met een handige beweging en schraapt luidruchtig rochelend zijn keel schoon om vervolgens op de grond te spugen. Dat laatste is echt even wennen want ook in het restaurant wordt binnen handbereik van je bord in de wasbak gespuugd.

Regelmatig zien we vrachtwagens met pech. Ze staan gewoon op de weg in het donker met een rij keien als afzetting. De driver zit er gelaten bij te wachten tot het licht wordt. Het is een geluk dat wij goede koplampen hebben.

Bij aankomst in Vandavassi nemen we afscheid van Thomas, Pancras en hun driver. We complimenteren hem en Pancras voor hun rijvaardigheid en dan komt de aap uit de mouw: Pancras heeft nog helemaal geen rijbewijs. In de deelstaat Tamil Nadu mag hij alvast oefenen. Toch goed dat ze gebeden hebben bij aanvang van de rit!

Na een licht ontbijt proberen we nog even te slapen en worden we verwelkomd door een rat in het toilet op onze kamer. Tijdens ons verblijf de eerste week, hebben de ratten ons steeds gezelschap gehouden. Als we weg zijn halen ze domme dingen uit.

Het eind van ons verblijf is in zicht. Nog eenmaal brengen we een bezoek aan de kinderen in Vepery. Daar nemen we rustig de tijd voor. 's Avonds bekijken we de verpleegstersschool samen met Zuster Rexline. Er is een groot gebrek aan medische boeken in de bibliotheek. Met minimale middelen worden de meisjes hier in drie jaar opgeleid. Een van hen vergast ons op een Baratha-Natyam-dans als afscheid.

India heeft ons geraakt. Er valt veel af te dingen op het functioneren van hun democratisch systeem. Tegelijkertijd is het een land met zoveel waardevolle cultuur en zoveel mensen die een steun in de rug verdienen. De Thomasstichting voor Jongeren en de Stichting Thomas Bouwprojecten leveren daaraan naar beste vermogen een waardevolle bijdrage. Het geld van sponsors en donateurs wordt verantwoord, op de juiste plaats en aan de juiste mensen besteed. Tevens is door een goede begeleiding en structurele controle een verantwoording altijd mogelijk.

De videofilm die we maakten zal Hans ondersteunen in zijn kruistocht om het benodigde geld voor de projecten te genereren. De overheid verdubbelt een belangrijk deel daarvan. De eeuwige geldhonger blijft. Elk projekt, weliswaar een druppel op een gloeiende plaat, geeft kansloze meisjes uitzicht op een menswaardig bestaan.

Marleen van Helden.

OVERZICHT PROJECTEN (april 1995)**1. Avadi, kindertehuis**

Twee korte bezoeken in januari tot ongenoegen van de kinderen en zusters en mijzelf maar langer zat er helaas dit keer niet in!

De "diepwell" funktioneert goed en is inmiddels betaald.

Berichten van Sr. Genevieve ontvangen dat de lekkage aan de watertank, welke ik in januari opmerkte, inmiddels is gerepareerd. Ook de slechte daktegels zijn vervangen. Het schilderwerk aan de buitengevels en het noodzakelijke schilderwerk binnen zal in de grote vakantie (mei-juni) gebeuren als de meeste kinderen naar hun vakantiebestemming zijn.

Er bestaat behoefte om een stuk terrein, aansluitend aan de keuken, van een betonverharding te voorzien. Een aantal meisjes zitten nu in het zand te eten wat niet zo bevorderlijk is voor de hygiëne. Ik heb ter plaatse een voorstel hiervoor op papier gezet en gevraagd hier een prijs voor op te laten geven. Deze is nog niet ontvangen.

2. Vepery, kindertehuis en klaslokalen

De werkzaamheden op het dak waren in januari nog steeds niet klaar. Wel is de laatste termijn van f 18.000,= op 19 januari 195 in Vepery aangekomen en kan het project verder worden afgewerkt.

3. Ennore, uitbreiding Social Center

Kort bezocht in januari. Geweldige ontvangst met mooie dans door de meisjes. De nieuwbouw ziet er goed uit. Het laatste bedrag van f 2500,= is ook in januari gearriveerd waardoor de kasten nu kunnen worden afgewerkt.

4. St. Louis Convent Madras, toiletgebouw

Ziet er van binnen nog steeds niet goed uit. Had daar toch alles moeten laten tegelen of op zijn minst tot 2 meter hoogte met olieverf moeten laten schilderen. Nu het laatste maar uit laten voeren zodra projekt 5 zover is. Ook het regelmatig schoon maken en de watervoorziening daarvoor vragen nog de aandacht.

5. St. Louis Convent Madras, gebouw voor naai- en typeschool

Het totale bedrag voor de bouw van DM 26.000 waarvan wij er f 10.000,=betaald hebben, is inmiddels ontvangen. Er is nog geen bericht ontvangen dat er daadwerkelijk met de bouw is begonnen. Waarschijnlijk wordt gewacht op de vakantie. Berichtgeving vanuit het "Moederhuis" is te sumier. Ik heb hier inmiddels een brief over geschreven.

6. **Adambakkan Madras, toiletgebouw voor school**

Bij mijn bezoek in januari was het gebouwtje nog niet in gebruik. Sanitair, elektra, buitenschilderwerk en terreinverharding rondom moesten nog worden aangebracht. Het werk zag er goed uit alleen duurt het allemaal vreselijk lang voor zo'n klein gebouwtje! De ontvangst ter plaatse was heel apart. Aangezien het een paar dagen geregend had was het nabijgelegen spaarbekken over aan het lopen en het water zocht zich een weg precies over het schoolterrein. De daar aanwezige droge greppel was nu een snel stromend riviertje, compleet met vis erin! Wadend door het water bereikten we (Sr. Fatima en ik) de school en werden verrast op een compleet "programma" inclusief speeches, dansen, geschenken etc. Het was duidelijk; de onderwijzeressen en kinderen zijn erg blij met hun toiletvoorziening die nog niet eens helemaal af was. Je kon dan ook de kinderen, die moesten met zijn tweeën onder een paraplu, door het water zien waden, op zoek naar een droog plekje. Voor mij een opmerkelijk gezicht, voor de kinderen een jaarlijks tijdens het regenseizoen terugkerende situatie. Ondanks de vele verzoeken en klachten naar de overheid gebeurt er gewoon niets aan.

7. **Elambalur, opvangcentrum voor bejaarden**

Bij ons bezoek in januari was de fundatie vrijwel gereed. Nu wordt aan het opgaande metselwerk gewerkt. De bijdrage van de Nederlandse overheid is f 49.100,= en zal volgens toezegging binnenkort worden overgemaakt naar onze bankrekening. f 145.000,= is dan beschikbaar voor dit projekt. Dit projekt wordt in eigen beheer gebouwd. De aannemer levert alleen de arbeid volgens vast eenheidsprijzen. De materialen worden door Sr. Prudentia direkt ingekocht. Omdat de zuster meer met dit bijtje gehakt heeft, hopen we hierdoor 15 tot 20% goedkoper te bouwen.

Goede bouwcontrole is dan uiterst belangrijk. Hiermee is een ingenieur belast welke al meer, naar tevredenheid, voor zuster Prudentia heeft gewerkt. Hopelijk zal alles naar tevredenheid verlopen daar.

8. **Patsalatadiparru, kindertehuis**

De fondswerving van dit projekt is nog volop aan de gang. De stand van zaken is nu: f 64.000,= beschikbaar, ongeveer f 50.000,= toegezegd. Het streefbedrag is f 175.000,= Er moet dus nog even flink aan "getrokken" worden.

De zusters hebben achter hun terrein nog een stuk grond van de pater Salezianen gekregen waardoor het sanitaire gebouwtje en de koestal achter de nieuwbouw kunnen worden gerealiseerd; een grote verbetering voor de kinderen.

In januari is de Eerselnaar Harrie Keyzer naar P.T. Parru vertrokken en heeft daar gedurende 2 maanden geholpen de bouw daar op te starten. We zijn daar alvast begonnen omdat de geschatte bouwtijd 1½ jaar is en de meisjes daar zitten om meer ruimte te springen. Heeft u misschien nog een goed idee om het resterende bedrag bij elkaar te brengen? Alle beetjes helpen en mijn mogelijkheden zijn uitgeput!

9. **Tirumalpadi, landbouwprojekt: melkkoeien en waterputten**

Dit projekt wordt geheel gefinancierd door het RABO-steunfonds. De tweede en laatste termijn van f 15.000,= zal volgens toezegging binnenkort worden overgemaakt naar Fr. Kuriakose waarna het werk aan de waterputten kan worden begonnen. Ik blijf dit projekt volgen en rapporteren.

10. Thiruvanthurai, nieuwe keuken en sanitaire aanleg voor kindertehuis

Tijdens mijn bezoek aan Perambalur nam Sr. Prudentia mij mee naar bovengenoemd dorp. Maar 25 km van Perambalur verwijderd maar het vergt meer dan 1 uur met de auto om er te komen. De zusters hebben daar een lagere school en een groep van ongeveer 100 kinderen, zowel meisjes als jongens, in de "boarding"; intern dus. De kinderen zijn in de leeftijd van 6 tot 12 jaar. Een gebouw voor deze kinderen is er, al ziet het er nogal troosteloos uit. Wat ontbreekt is een behoorlijke keuken en goed bruikbare sanitaire voorzieningen voor de kinderen. We zijn heel blij en de zusters en kinderen daar nog meer dat de Koninklijke Peijnenburg's koekfabrieken dit projekt hebben geadopteerd.

Met een schenking van f 15.000,= wordt een bestaand gebouw geheel gerenoveerd en voorzien van een goede keuken met bijbehorende ruimten. Een voorstel hiervoor is opgestuurd. Het wachten is nu op kommentaar. We hopen daar zo snel mogelijk te starten met de bouw.

11. Vandavasi, opvangcentrum voor bejaarden

In navolging van Sr. Prudentia in Perambalur is Sr. Clement even buiten Vandavasi ook gestart met de bouw van een bejaardencentrum. Dit wordt gebouwd volgens hetzelfde ontwerp als in Elambalur maar niet door onze stichting betaald. Wel blijf ik, zij het op wat afstand, deze bouw volgen.

U bent weer bijgepraat wat de projekten betreft. Er zijn nog een paar andere zaken die moeite waard om te vermelden:

- Opnieuw kregen we een halve ton van Marcel van der Linden. Om in een jaar waarin de winst van het bedrijf het niet toestaat toch de steun (en op hetzelfde nivo) te handhaven tekent voor karakter.
Marcel, we hebben hier heel veel waardering voor.
- De steun welke we kregen van Peijnenburg's koekfabrieken zoals te lezen in projekt 10, is niet eenmalig. De familie Peijnenburg wil ons (voorlopig) voor 5 jaar helpen om kleine projekten aan te kunnen pakken waarvoor we geen sponsor-akties voeren maar die wel erg nodig gerealiseerd dienen te worden, zoals in Thiruvanthurai. We zijn erg blij met deze geweldige steun die ten goede zal komen aan een groot aantal kansarme kinderen en die ook hun verzorgsters zal helpen zowel moreel als materieel hun werk met liefde te blijven doen.
- Zoals gemeld in projekt 8 heeft Harrie Keijzer enkele maanden meegeholpen aan het projekt in P.T. Parru. Zijn ouders zijn hun zoon daar gaan bezoeken, vergezeld van hun vrienden Jos en Lia Franken uit Bergeijk. Ondanks de grote hitte en ontberingen en ziekten daar heeft het feitelijke werk dat daar door de zusters gedaan wordt en waar onze stichting een steentje aan bijdraagt hen geïnspireerd. Zij willen, zo mogelijk met medewerking van anderen in hun omgeving, speciaal de armste kinderen in P.T. Parru blijven steunen. Voorlopig voor 5 jaar, door de zusters Franciscanessen en de paters Salezianen, de burens van de zusters daar, te ondersteunen.
Zo worden zowel de meisjes als de jongens daar geholpen. In welke vorm deze hulp zal plaats vinden is onderwerp van nader overleg met de mensen in India.

Deze zeer positieve zaken wilde ik u niet onthouden want behalve belangrijk voor daar, geeft het ons (mij in ieder geval) een grote morele steun dit werk met volle overgave te blijven doen.

Tenslotte wil ik vragen aan allen waar ons Projektnieuws wordt toegezonden ons te blijven steunen. De projekten lopen goed en het geld komt er maar denk niet dat dit allemaal zonder uw hulp mogelijk is.

Ziet u een mogelijkheid voor een sponsoractie in welke vorm dan ook, bel me dan even op om te vragen hoe ik daarbij behulpzaam kan zijn. Op mijn reizen in India moet ik vaak de boot afhouden omdat de financiële mogelijkheden ontbreken. Maar voorlopig zijn er nog plaatsen genoeg waar kinderen uw hulp goed kunnen gebruiken.

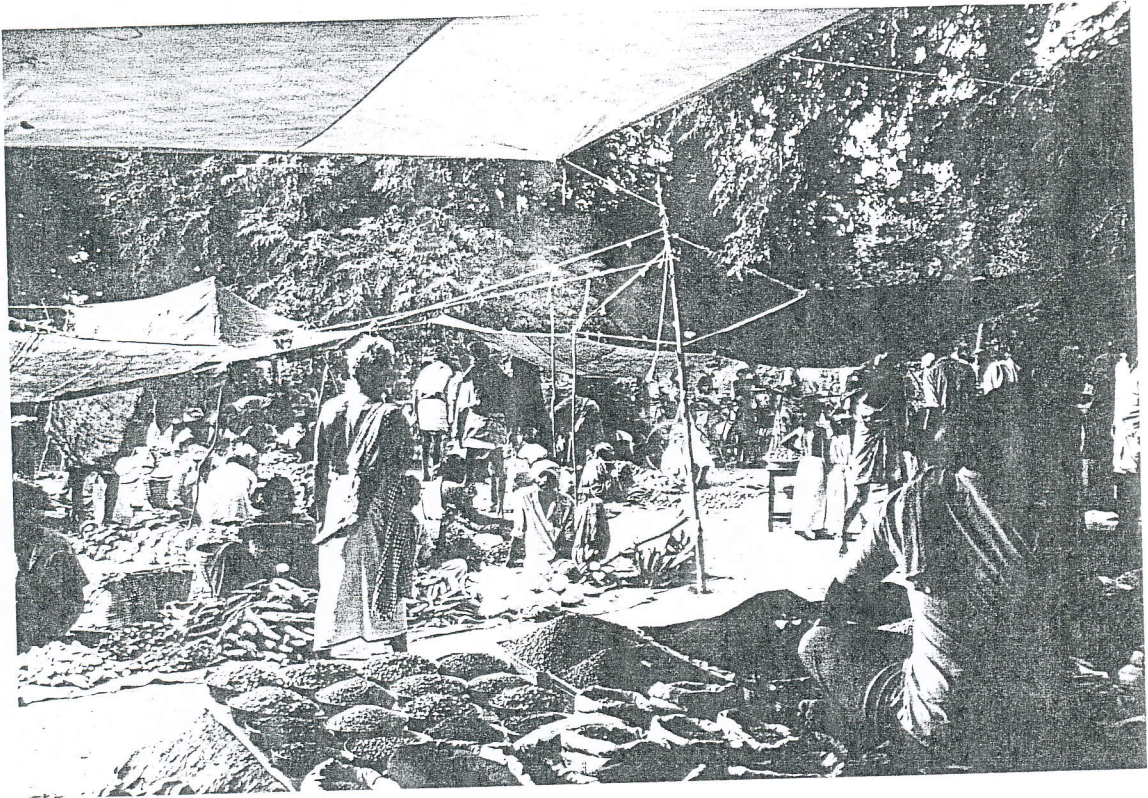
Hans Schiebroek, april 1995.

Indian beauties, Ennore

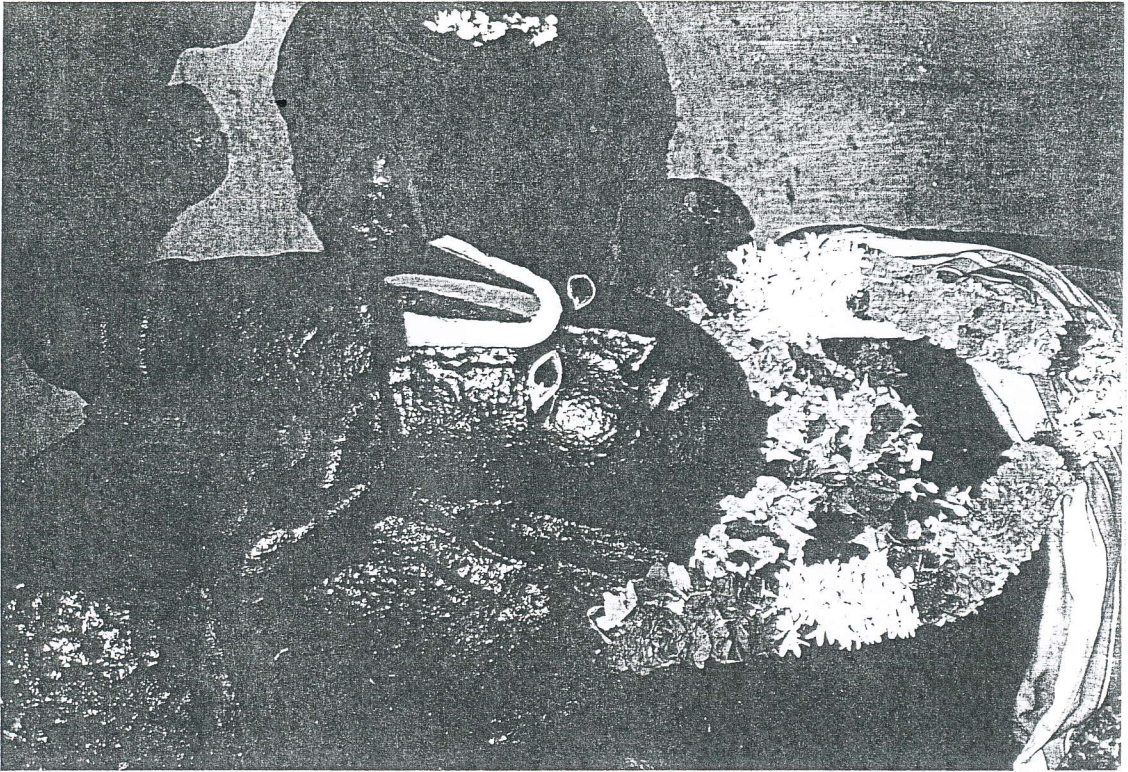
Vandavasi, toekomstige studiezaal (na renovatie).

Tirumalpadi, wekelijkse markt.

Tirumalpadi,
tempel.

Tirumalpadi, rustende Vishnu.

. Elambalur, de bouwvakkers.

Elambalur, aanleg fundatie.

Elambalur, vrouwen "opperen" de granietblokken.

(foto's, Marleen van Helden en Hans Schiebroek)